

Centrum
Informacji
Naukowej
i Biblioteka
Akademicka

Systemy informatyczne i elektroniczne urządzenia technologiczne Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej

mgr inż. Andrzej Koziara

mgr Małgorzata Waga

Infobazy 2014

Droga do CINIiBA (1)

Wspólny projekt Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego w wyniku którego powstała biblioteka która spełnia standardy XXI w. m.in. poprzez:

- udostępniania informacji niezbędnej do realizacji programów studiów obu uczelni
- poprawy jakości nauczania poprzez zwiększenie potencjału badawczego
- zwiększenia dostępności źródeł naukowych w regionie

Droga do CINIiBA (2)

Działania samodzielne UŚ i AE w Katowicach:

- Lata siedemdziesiąte, osiemdziesiąte i dziewięćdziesiąte próby wpisania inwestycji w plany centralne
- Konkurs architektoniczny ogłoszony przez UŚ 2002/2003 – zwycięstwo pracowni HS99 z Koszalina
- Pierwszy dla Polski okres finansowania 2004-2006 dwa oddzielne wnioski wraz z propozycją władz sugerującą złożenie wspólnego wniosku

Droga do CINIiBA (3)

Działania wspólne UŚ i AE w Katowicach:

- Zawiązanie konsorcjum 21.04.2008
- Podpisanie umowy z Zarządem Województwa Śląskiego na budowę budynku CINIiBA 08.07.2014
- Realizacja w ramach Priorytetu VI Zrównoważony rozwój miast, Działanie 6.1 Wzmacnianie regionalnych ośrodków wzrostu.

Działania organizacyjne

- Przygotowanie programu użytkowego
- Przygotowanie prognozy potrzeb technologicznych
- Przygotowanie prognoz zmian strukturalnych

Program użytkowy

Przygotowywana jako koniunkcja opisu przestrzeni, osób w niej pracujących (czytelnicy i obsługa) oraz pomysły jego wyposażenia:

- Pierwsza wersja – jako założenia do projektu architektonicznego
- Druga wersja – jako podstawa do złożenia wniosku przez UŚ w okresie finansowania 2004-2006
- Wersja trzecia po modyfikacjach zawarta we wniosku zrealizowanym w czasie budowy CINiBA

Prognozy technologiczne

Przygotowanie

- Wyposażenie trwale związane z budynkiem w tym formy małej architektury
- Wyposażenie automatyzujące prace biblioteczne – w tym systemy samowypożyczania
- Typowe wyposażenie teleinformatyczne (serwery, przełączniki czy stacje robocze z odpowiednim oprogramowaniem)

Zmiany strukturalne

Decyzje Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego

- scalenie w jednolity oddział służb zajmujących się pozyskaniem nowych nabytków do biblioteki (gromadzenie, opracowanie, wymiana itp.)
- scalenie w jednolity oddział służb zajmujących się bezpośrednią realizacją usług informacyjno-bibliotecznych (informacja naukowa, obsługa wypożyczeni w tym międzybibliotecznych, obsługa magazynów itp.)
- Wyposażenie Oddziału Obsługi Informatycznej Bibliotek Uniwersytetu Śląskiego w dodatkowe kompetencje związane z przygotowaniem i realizacją projektów informatycznych

Struktura CINIiBA

- Departament Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej integrujący w swoich strukturach wszystkie działy i wszystkich pracowników z obydwóch uczelni związanych z bezpośrednią obsługą czytelnika w CINIiBA.
- Departament Gromadzenia, Uzupełniania i Opracowania Zbiorów integrujący w swoich strukturach wszystkich pracowników z wszystkich działów obydwóch uczelni związanych z pozyskaniem i opracowaniem zbiorów na potrzeby CINIiBA.
- Departamentu Informatycznego integrujący służby informatyczne z bibliotek obydwóch uczelni
- Biura Centrum – pracowników Uniwersytetu Śląskiego realizujących zadania organizacyjne i techniczne związane z eksploatacją budynku

System jakości (1)

Realizowany przez Pełnomocnika Dyrektora Centrum ds. jakości usług nadzorującego działania organizujące pracę centrum poprzez:

- orientację na użytkownika
- działania kadra kierowniczej zapewniającej zgodność celu z kierunkiem działalności CINIBA
- aktywny udział pracowników w kształtowanie procesów zachodzących w CINIBA

System jakości (2)

- systemowe podejście do procesów i procedur ujętych w Regulaminie wewnętrznym Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej
- ustawiczne doskonalenie w zakresie organizacyjnym oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników
- bieżąca i okresowa analiza zgromadzonych danych
- wybór rozwiązań organizacyjnych i technologicznych najkorzystniejszych dla obsługi użytkownika

Normy na starcie projektu

- Zarządzanie jakością - ISO 9001
- Bezpieczeństwo informacji - ISO 27001, ISO 17799
- Rozwiązania teleinformatyczne - rodziny norm ISO/IEC TR 13335
- Dane bibliograficznych w formie elektronicznej – MARC21

Projekty wspomagające (1)

- „Dostosowanie zasobu Śląskiej Biblioteki Cyfrowej do rozszerzonego dostępu internetowego – RID” projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, Priorytet II - Społeczeństwo informacyjne, Działanie 2.2 - Rozwój elektronicznych usług publicznych.

Projekty wspomagające (2)

- „Dostosowanie Systemu Zarządzania Zbiorami Do Nowoczesnego Modelu Otwartych Kolekcji Dziedzinowych – MOK w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego i Bibliotece Głównej Akademii Ekonomicznej w Katowicach” projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, Priorytet VIII – Infrastruktura edukacyjna, Działanie 8.1 – Infrastruktura szkolnictwa wyższego.

Prawo w CiNiBA (1)

- ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym” z późniejszymi zmianami;
- ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. „O bibliotekach” z późniejszymi zmianami;
- ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. „O prawie autorskim i prawach pokrewnych” z późniejszymi zmianami

Prawo w CINIiBA (2)

- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. „O ochronie danych osobowych” z późniejszymi zmianami;
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. „W sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych”
- ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. „O ochronie baz danych” z późniejszymi zmianami.

Prawo w CINIiBA (3)

- norma PN-ISO/IEC 27001:2007P; Technika informatyczna -- Techniki bezpieczeństwa -- Systemy zarządzania bezpieczeństwem informacji – Wymagania; Wprowadza: ISO/IEC 27001:2005 [IDT]
- norma PN-ISO/IEC 17799:2007P; Technika informatyczna -- Techniki bezpieczeństwa -- Praktyczne zasady zarządzania bezpieczeństwem informacji; Wprowadza: ISO/IEC 17799:2005 [IDT]
- norma PN-ISO/IEC 27005:2014-01P; Technika informatyczna -- Techniki bezpieczeństwa -- Zarządzanie ryzykiem w bezpieczeństwie informacji; Wprowadza: ISO/IEC 27005:2011 [IDT]
- norma PN-ISO/IEC 20000-1:2014-01P; Technika informatyczna -- Zarządzanie usługami -- Część 1: Wymagania dla systemu zarządzania usługami; Wprowadza: ISO/IEC 20000-1:2011 [IDT]

Prawo w CINIiBA (4)

- norma PN-I-13335-1:1999P; Technika informatyczna -- Wytyczne do zarządzania bezpieczeństwem systemów informatycznych -- Pojęcia i modele bezpieczeństwa systemów informatycznych; Wprowadza: ISO/IEC/TR 13335-1:1996 [IDT];
- norma ISO/IEC TR 13335-2 - opis planowania i zarządzania bezpieczeństwem systemów informatycznych
- norma ISO/IEC TR 13335-3 - szczegółowy opis technik zarządzania bezpieczeństwem systemów informatycznych w tym trójpoziomowa polityka bezpieczeństwa;
- norma ISO/IEC TR 13335-4 - zalecenia dot. doboru właściwego rodzaju zabezpieczeń;
- norma ISO/IEC TR 13335-5 - regulacje dot. zabezpieczeń połączeń z sieciami zewnętrznymi (sposoby zabezpieczania sieci wewnętrznej w miejscu jej połączenia z siecią zewnętrzną).

Prawo w CINIiBA (5)

- Statut Uniwersytetu Śląskiego – określenie zakresu danych osobowych przetwarzanych systemie informatycznym BUŚ wyspecyfikowanym w rozdziale VI „System biblioteczno-informacyjny” § 42 pkt. 3
- Rozporządzenie JM Rektora UŚ nr 45/2008 z dnia 22 lipca 2008 r. w sprawie wprowadzenia do użytku służbowego „Polityki Bezpieczeństwa Informacji w Uniwersytecie Śląskim” (dokument w pełni jawny) oraz „Instrukcji Zarządzania Systemem Informatycznym Służącym Do Przetwarzania Danych Osobowych

Prace nad systemem bibliotecznym Prolib (1)

- dostosowanie systemu do obsługi sygnatury w wolnym dostępie poprzez dodanie możliwości zaznaczenia egzemplarzy przeznaczonych do wolnego dostępu wraz z możliwością zaznaczenia nowej lokalizacji
- przygotowanie pola w rekordzie bibliograficznym na poszczególne elementy składowe sygnatury wolnego dostępu,
- modyfikację danych generowanych w słownikach

Prace nad systemem bibliotecznym Prolib (2)

- przełączanie zbiorów z magazynów zamkniętych do wolnego dostępu do realizacji w trakcie przenoszenia zbiorów do nowego budynku
- przygotowanie systemu pod kątem połączenia bazy Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego i Biblioteki Głównej Akademii Ekonomicznej, przy zachowaniu odrębności majątkowej
- kontrola kompletności zbiorów w odniesieniu do zapisów w księgach inwentarzowych (skontrum)
- kontrola prawidłowości rozmieszczenia zbiorów w wolnym

Prace nad systemem wyposażenia CINIiBA (1)

Zakupione w ramach realizacji projektu RID:

- Klaster serwerów RISC z macierzami dyskowymi
- Serwer Blade – 11 mieczy serwerowych z czego 4 wyposażono w lokalne przestrzenie dyskowe oraz macierz z dyskami FCSAS i FATA
- Terminale dla czytelników z UŚ – 50 szt.
- System wirtualizacji oparty na VMWare Vsphere

Prace nad systemem wyposażenia CINIiBA (2)

Zakupione w ramach realizacji projektu MOK:

- Klaster serwerów aplikacyjnych
- Terminale dla czytelników BG UE w Katowicach
- Stanowiska do dygitalizacji zbiorów
- Stanowiska do kodowania etykiet RFID

Prace nad systemem wyposażenia CINIiBA (3)

- Wyposażenie serwerowni z systemami chłodzenia i zasilania awaryjnego
- Rozbudowa firewall - eksploatowanego dotąd systemu w BUŚ wyposażonego w 18 interfejsów nie wykorzystujący technologii WLAN
- Zakup serwera Blade (jako uzupełnienie do zakupionego z ramach RID) z oprogramowaniem wirtualizacyjnym VMWare Vsphere spięte dla każdej obudowy VMWare VCenter oraz połączone ze sobą systemem VMWare Site Recovery Manager

Prace nad systemem wyposażenia CINIiBA (4)

- system kopii zapasowych – dwa serwery z zainstalowanym oprogramowaniem do backupu (dostęp do wirtualizatorów oraz do systemów operacyjnych)
- urządzenia do sieciowej transmisji danych (CPD przełączniki modułowe, LPD stosy przełączników podłączone do CPD torami 2*10 Gbps)

Prace nad systemem wyposażenia CINIiBA (5)

- rozbudowa systemu bibliotecznego Prolib m.in. wypożyczalnia RFID oraz dodatkowe licencje standardowe
- urządzenia technologii bibliotekarskiej:
 - urządzenia do samodzielnego wypożyczania książek selfcheck
 - Wrzutnia z 5 strefowym sorterem dostępna z zewnątrz budynku 24h/dobę
- systemy antykradzieżowe oparte o technologię EM i RFID
- system statystyczne osób odwiedzających bibliotekę oparty o kamery IR

Prace nad systemem wyposażenia CINIiBA (6)

- System sieci bezprzewodowej oparty o kontrolery współpracujące m.in. z serwerami radius Eduroam
- Standardowe i terminalowe stanowiska pracownicze i studenckie (ok. 300 szt.)
- terminalowe kioski internetowe (16 szt.)

Centrum
Informacji
Naukowej
i Biblioteka
Akademicka

Dziękujemy za uwagę

Andrzej.Koziara@us.edu.pl

Andrzej.Koziara@ciniba.edu.pl

Malgorzata.Waga@us.edu.pl

Malgorzata.Waga@ciniba.edu.pl